

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721200812
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3721200812.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a sudcov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobcu G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a iné, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3Csp/22/2021 - 157 zo dňa 10. augusta 2021 takto

rozhodol:

I. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie v poradí prvým výrokom zamietol žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, druhým výrokom zastavil konanie o určenie, že úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081959 zo dňa 25.09.2014 je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neplatnosti Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy č. 8500081959 zo dňa 25.09.2014. Tretím výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 25.09.2014 spotrebiteľskú úverovú zmluvu č. 8500081959 a rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej bol Slovenským arbitrážnym súdom, stálym rozhodcovským súdom zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., Bratislava, vydaný dňa 16.01.2019 rozhodcovský rozsudok sp. zn. 64/09/18, ktorým bol žalobca zaviazaný uhradiť žalovanému sumu 926,17 eur s prísl. Žalobca v zákonnej lehote nepodal žalobu o jeho zrušenie a rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie na podklade uvedeného rozhodcovského rozsudku vydal Okresný súd Banská Bystrica ako exekučný súd poverenie na vykonanie exekúcie a uznesením č. k. 54Ek/1466/2019 zo dňa 03.12.2019 zamietol návrh povinného (žalobcu) na zastavenie exekúcie. Uznesením č. k. 54Ek/1466/2019 zo dňa 24.09.2020 zamietol opakovaný návrh povinného (žalobcu) na zastavenie exekúcie. Zo Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081959 (ďalej aj len zmluva) podpísanej žalobcom dňa 24.09.2014 vyplýva, že žalobca ako dlžník v bode 5. požiadal žalovaného ako veriteľa o poskytnutie úveru za podmienok: poskytnutá čiastka úveru / úverový limit: 1 500,- eur, splatnosť úveru (počet splátok) 42, mesačná splátka (vrátane úrokov): 47,43 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru): 2 142,06 eur, predpokladaná RPMN za úver (v %): 26,17, ročná úroková sadzba úveru (v %): 18,08, priemerná RPMN za úver (v %): 44,06, poplatok za poskytnutie úveru / revolvingu 150,- eur. Účel použitia - rekonštrukcia nehnuteľnosti. Žalovaný podpísal uvedenú zmluvu dňa 25.09.2014

s tým, že v bode 6. doplnil údaje o schválenom revolvingovom úvere nasledovne: poskytnutá čiastka úveru / úverový limit: 1 500,- eur, splatnosť úveru (počet splátok) 42, mesačná splátka (vrátane úrokov): 47,43 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru): 2 142,06 eur, RPMN za úver (v %): 25,84, ročná úroková sadzba úveru (v %): 18,08, priemerná RPMN za úver (v %): 44,06. V čl. 13 zmluvy sa uvádza, že zmluvné strany prehlásili, že zmluvu si prečítali, že bola uzavretá zo slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tej skutočnosti pripojili svoje podpisy. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500081959 zo dňa 25.09.2014 vyplýva, že žalobcovi bola zo strany žalovaného schválená výška úveru 1 500,- eur so splatnosťou 42 mesiacov, pričom dátum splatnosti prvej splátky bol 01.11.2014 a dátum splatnosti poslednej splátky 01.04.2018. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere žalovaného. Z rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., Bratislava, sp. zn. 64/09/18 zo dňa 16.01.2019 (právoplatný dňa 12.06.2019) súd zistil, že žalovaný (v procesnom postavení žalobcu) podal na tento rozhodcovský súd žalobu voči žalobcovi (v procesnom postavení žalovaného) o zaplatenie 926,17 eur s prísl., ktorej žalobe o zaplatenie tento rozhodcovský súd vyhovel tak, že zaviazal žalobcu ako žalovaného k zaplateniu sumy 926,17 eur spolu so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania. Z odôvodnenia uvedeného rozhodcovského rozsudku vyplýva, že žalovaný svoj nárok na zaplatenie tejto sumy odvodzoval od zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081959, na základe ktorej poskytol žalobcovi úver vo výške 1 500,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v splátkach po 47,43 eur. Z uvedeného rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd riešil svoju právomoc na rozhodnutie danej veci, ktorá mu vyplývala zo Spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy č. 8500081959 uzatvorenej dňa 25.09.2014. Rozhodcovská zmluva bola rozhodcovským súdom vyhodnotená ako platná, dostatočne jasná, zrozumiteľná, ustanovená v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Nebola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka. V rozhodcovskom rozsudku sa uvádza, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy nie je samo o sebe neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže právny poriadok v SR pripúšťa uzatvorenie takejto zmluvy. Samotné dojednanie rozhodcovskej zmluvy nevyučuje spotrebiteľa zo súdnej ochrany a spotrebiteľ sa môže domáhať nápravy prípadného nesprávneho rozhodcovského rozhodnutia. Z uvedeného rozhodnutia tiež vyplýva, že žalovaný (teraz žalobca), hoci si zásielku s výzvou na vyjadrenie k podanej žalobe prevzal, k tejto sa v lehote nevyjadril. Z rozhodcovského rozsudku je tiež zrejmé, že rozhodcovský súd sa v tomto konaní o plnenie zaoberal aj tým, či predmetná úverová zmluva č. 8500081959 obsahuje všetky zákonné náležitosti podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom skonštatoval, že táto zmluva tieto náležitosti obsahuje, rovnako tak má aj všetky obsahové zákonné náležitosti. V bode 19. odôvodnenia rozhodcovský súd konštatuje, že žalovaný (žalobca) bol povinný žalobcovi (žalovanému) po zosplatnení zaplatiť zvyšok úveru a odmeny za jeho poskytnutie (úroky) jednorazovo. Z upovedomenia o začatí exekúcie je zrejmé, že žalovaný ako oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie na Okresný súd Banská Bystrica proti žalobcovi ako povinnému o vymoženie 926,17 eur s príslušenstvom na základe rozhodcovského rozsudku č. 64/09/18 zo dňa 16.01.2019. Z uznesení Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 54Ek/1466/2019 zo dňa 24.09.2020, resp. zo dňa 03.12.2019 súd zistil, že predmetný exekučný súd rozhodoval o návrhu, resp. o opakovanom návrhu povinného - žalobcu na zastavenie exekúcie vedenej na podklade exekučného titulu - vyššie uvádzaného rozhodcovského rozsudku zo dňa 16.01.2019. Z obsahu odôvodnení oboch uznesení je zrejmé, že žalobca okrem iného namielol právomoc rozhodcovského súdu založenú na neplatnej rozhodcovskej doložke ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Exekučný súd všetky námietky povinného vo vzťahu k neplatnosti tejto rozhodcovskej zmluvy v uznesení zo dňa 03.12.2019 vyhodnotil ako neopodstatnené, rozhodcovskú zmluvu vyhodnotil ako individuálne dojednanú a teda platnú, čo viedlo nakoniec k zamietnutiu návrhu na zastavenie exekúcie. Opakovaný návrh na zastavenie exekúcie bol zamietnutý z dôvodu, že povinný neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré nemohol uviesť skôr. Právne vec súd posúdil podľa § 161 ods. 1, 2, § 230 CSP, § 41 ods. 1, 2, § 45 ods. 1, 3, § 46 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z. z.“), § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom došlo k uzatvoreniu a realizácii záväzkového vzťahu - Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081959. Medzi stranami bolo nesporné aj uzavretie rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorej bol na podnet žalovaného vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. 64/09/18 zo dňa 16.01.2019, ktorým rozhodcovský súd zaviazal žalobcu k zaplateniu 926,17 eur s prísl. titulom práve tejto úverovej zmluvy. Nesporné je i to, že rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť, keďže žalobca v zákonnej lehote nepodal žalobu o jeho zrušenie, ako i to, že na základe tohto rozhodcovského rozsudku sa vedie exekúcia, pričom oba návrhy žalobcu ako povinného v tomto

exekučnom konaní na zastavenie exekúcie boli exekučným súdom zamietnuté. Žalobca sa v tomto súdnom konaní domáhal určenia, že úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500081959 je bezúročný a bez poplatkov a určenia neplatnosti rozhodcovskej zmluvy č. 8500081959. V súvislosti s týmito určovacími nárokmi súd uviedol, že rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. Bratislava sp. zn. 64/09/18 zo dňa 16.01.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.06.2019, predstavuje prekážku rozhodnutej veci. Žalovanému tento rozhodcovský súd priznal voči žalobcovi právo na zaplatenie sumy 926,17 eur spolu so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania, a to na základe zmluvy č. 8500081959. V zmysle § 41 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z., ktorý je účinný od 01.01.2015, má doručený rozhodcovský rozsudok za podmienok § 46 ods. 2 rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu a takýto rozhodcovský rozsudok je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitného predpisu, čím sa má na mysli Exekučný poriadok (zákon č. 233/1995 Z. z.). Z odôvodnenia citovaného rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd posudzoval otázku platnosti rozhodcovskej zmluvy a táto nebola rozhodcovským súdom vyhodnotená ako neplatná, resp. ako neprijateľná zmluvná podmienka. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva i to, že rozhodcovský súd posudzoval i to, či úverová zmluva má všetky zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom skonštatoval, že tieto náležitosti úverová zmluva obsahuje. Rozhodcovský súd nevyvodil, že úver je bezúročný a bez poplatkov, ba práve naopak, skonštatoval, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému okrem zvyšku úveru aj odmenu za jeho poskytnutie, teda úroky. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca vo vzťahu k rozhodcovskému konaniu ako takému zostal pasívny, nakoľko nielenže sa k žalobe žiadnym spôsobom nevyjadril, ale ani v zákonnej lehote nepodal žalobu o zrušenie tohto rozhodcovského rozsudku. K preskúmvaniu platnosti rozhodcovskej zmluvy ako i toho, či stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa a či toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu, môže všeobecný súd pristúpiť v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku (viď § 45 ods. 1 písm. e), i) zákona č. 335/2014 Z. z.), ba dokonca uvedené v zmysle § 45 ods. 3 cit. zákona skúma bez ohľadu na to, či toto žalobca - spotrebiteľ v žalobe o zrušenie spotrebiteľského rozhodcovského rozsudku namieta. Takáto žaloba však zo strany žalobcu vôbec nebola podaná. Rozhodcovský rozsudok teda nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Zákonnú úpravu zákona č. 335/2014 Z. z. týkajúcu sa žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemožno suplovať alebo obchádzať žalobou o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ktoré rozhodcovský súd vo vzťahu k žalobe na plnenie prejudiciálne skúmal. S účinnosťou od 01.01.2015 sa spotrebiteľské rozhodcovské konanie riadi ustanoveniami zákona č. 335/2014 Z. z.. Z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že účelom návrhu zákona bolo vytvoriť osobitný druh mimosúdneho riešenia sporov blízky rozhodcovskému konaniu, ktorý umožní riešiť spotrebiteľské spory pri zachovaní garancie ochrany práv spotrebiteľa. Potreba samostatnej právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania vyplynula zo vtedajšieho nelichotivého stavu a skutočnosti, že expandoval výskyt negatívnych skúseností s činnosťou rozhodcovských súdov v spotrebiteľských sporoch (podľa zákona č. 244/2002 Z. z. - pozn. súdu). Spotrebiteľ síce vo všeobecnosti požíva osobitnú ochranu, táto mu však nemôže byť poskytovaná neobmedzene až do takej miery, že by ho úplne a bezvýhradne zbavovala náležitej miery nevyhnutnej obozretnosti a zodpovednosti vo vzťahu k záväzkovému vzťahu s dodávateľom. Platnosť rozhodcovskej zmluvy môže byť skúmaná v rámci posudzovania existencie vykonateľného exekučného titulu v exekučnom konaní (čo aj bolo, pričom exekučný súd nevyvodil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy), prípadne v konaní o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo však žalobca nevyužil. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že tento rozhodcovský rozsudok, ktorý má účinky právoplatného rozsudku súdu, je nevyhnutné plne rešpektovať. Rozhodcovský rozsudok tvorí prekážku veci rozsúdenej vo vzťahu k určovacím nárokom, a preto súd konanie o týchto nárokoch v súlade s § 230 CSP a § 161 ods. 1, 2 CSP zastavil. V tejto súvislosti súd poukázal aj na aktuálnu súdnu prax v obdobných veciach. Žalobca sa ďalej domáhal zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 100,- eur. Právo na primerané finančné zadostučinenie vzniká na základe zákona, konkrétne § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., po splnení podmienok, a to že spotrebiteľ ako žalobca uplatní na súde porušenie práv a povinností proti porušiteľovi a zároveň je v tomto konaní úspešný, pričom rozhodnutie súdu je právoplatné (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4Co/334/2017-92 zo dňa 27.03.2018, resp. 27Co/32/2018-133 zo dňa 22.05.2018). Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané, že by žalobca bol v nejakom súdnom konaní proti žalovanému úspešný, neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadostučinenia, preto súd žalobu v tomto smere zamietol. Žalovaný bol v celom rozsahu úspešný, keďže súd žalobu zamietol, alebo konanie zastavil, čo procesne zavinil žalobca. Preto žalovanému súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že napadnutým rozsudkom bolo porušené právo na spravodlivý proces, napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a vo veci nebol úplne zistený stav veci, nakoľko súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami a všetky neodôvodnil. Interpretácia súdu je v rozpore s obsahom právnej praxe, pričom tento odklon nie je nijako zdôvodnený. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a hodnotenie dôkazov nemá racionálny základ. Súd sa nevysporiadal s každou námietkou a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Súd prvej inštancie dospel k záveru o existencii prekážky veci rozsúdenej, čím došlo k porušeniu práva žalobcu vyplývajúceho z ustanovenia § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Rovnako by došlo aj k popretiu práva spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúceho z ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. Rozhodcovský súd v rozhodcovskom rozsudku ani prejudiciálne neskúmal otázky, ktoré sú predmetom tohto konania, a to platnosť zmluvy a neprijateľnú podmienku vo vzťahu k dojednanej výške odplaty spotrebiteľského úveru. Absentuje zhoda predmetu konania v rozhodcovskom konaní a v predmetnom súdnom konaní. Z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd sa nezaoberal a ani v odôvodnení nekonštatoval, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500081959 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 25.09.2014 obsahuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve a predmetnú zmluvu z toho pohľadu ani neposudzoval. Podľa žalobcu zmluva trpí nedostatkom písomnej formy, je v nej nesprávne uvedená RPMN, celkové náklady a rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobca poukázal na viacero súdnych rozhodnutí a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby sám rozhodol.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že podané odvolanie je nedôvodné a súd prvej inštancie sa dostatočne a zrozumiteľne vysporiadal s tvrdeniami sporových strán. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky, odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobca v písomnej replike k vyjadreniu žalovaného uviedol argumentáciu z viacerých rozhodnutí súdov najmä vo vzťahu k platnosti rozhodcovskej doložky a k neprijateľnosti zmluvných podmienok, čiastočne zopakoval argumentáciu z odvolania a tiež uviedol, že nepovažuje za dôvodne aplikovať v predmetnej veci prekážku veci rozsúdenej podľa § 230 CSP, nakoľko by tým došlo k porušeniu noriem upravujúcich ochranu spotrebiteľa, ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. Súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o určenie, že úver poskytnutý žalovaným žalobcovi na základe zmluvy č. 8500081959 je bezúročný a bez poplatkov a v časti o určenie neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy na tom právnom závere, že na základe totožnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a totožnej spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy bol vydaný rozhodcovský rozsudok na plnenie, ktorý je právoplatný a vykonateľný a tvorí tak prekážku veci rozsúdenej. V časti o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia žalobu zamietol na tom právnom závere, že právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká po splnení podmienky, že spotrebiteľ ako žalobca uplatní na súde porušenie práv a povinností proti porušiteľovi a zároveň je v tomto konaní úspešný, čo splnené nebolo.

7. Podstata odvolacích argumentov žalobcu bola koncentrovaná na tvrdenia o tom, že napadnutým rozsudkom bolo porušené právo na spravodlivý proces, napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, vo veci nebol úplne zistený stav veci, súd sa nedostatočne vysporiadal s námietkami a všetky neodôvodnil a interpretácia súdu je v rozpore s obsahom právnej praxe, pričom tento odklon nie je nijako zdôvodnený. Rozhodcovský súd v rozhodcovskom rozsudku ani prejudiciálne neskúmal otázky, ktoré sú predmetom tohto konania, a to platnosť zmluvy a neprijateľnú podmienku vo vzťahu k dojednanej výške odplaty spotrebiteľského úveru. Absentuje zhoda predmetu konania v rozhodcovskom konaní a v predmetnom súdnom konaní.

8. Hoc žalovaný citoval v odvolaní všetky zákonom prípustné odvolacie dôvody, podľa obsahu odvolania uplatnil len odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

10. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

11. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

13. Negatívna stránka materiálnej právoplatnosti sa prejavuje ako nezmeniteľnosť rozhodnutia a spôsobuje tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci, čo znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo, nemožno rozhodovať opäť (§ 230 CSP). Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady ne bis in idem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio. Len čo súd zistí existenciu tejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednávaná tá istá vec, teda, ak v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb, pričom nie je významné, či osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že ten istý predmet

konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, za ktorých bol uplatnený (teda, ak vyplýva z rovnakého skutku).

14. Pre účely preskúmvanej veci je treba tiež uviesť, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa vzťahuje i na rozhodnutia vydané v rozhodcovskom konaní. Podľa zákonného ustanovenia § 41 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z., účinného od 01.01.2015, ktoré správne citoval a aplikoval i súd prvej inštancie, doručený rozhodcovský rozsudok má za podmienok podľa § 46 ods. 2 pre účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Rozhodcovský rozsudok, ktorý má účinky právoplatného rozsudku súdu podľa odseku 1, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitného predpisu.

15. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v časti žaloby o určenie právnych skutočností ide o prekážku *res iudicata*. Právoplatným rozhodcovským rozsudkom Slovenského arbitrážneho súdu, stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov sp. zn. 64/09/18 zo dňa 16.01.2019 bol žalobca (v rozhodcovskom konaní vystupujúci ako žalovaný) zaviazaný zaplatiť žalovanému (v rozhodcovskom konaní vystupujúcemu ako žalobcovi) plnenie špecifikované vo výroku rozhodcovského rozsudku. Z odôvodnenia daného rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že rozhodcovský súd posudzoval otázku platnosti rozhodcovskej zmluvy, uzavretej medzi stranami, pričom vyvodil svoju právomoc vo veci konať a rozhodovať. Rozhodcovská zmluva nebola vyhodnotená rozhodcovským súdom ako neprijateľná zmluvná podmienka a rozhodcovský súd výslovne uviedol dôvody, pre ktoré podľa jeho názoru zmluva nejaví znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky. Rozhodcovský súd - ako vyplýva z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku - sa zaoberal aj posudzovaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500081959 zo dňa 25.09.2014 podľa ustanovení Občianskeho zákonníka i podľa ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Medzi stranami ďalej nebolo sporné, že zo strany žalobcu nebolo iniciované konanie o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 45 a 46 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok sa tak stal právoplatným a vykonateľným a na jeho podklade prebieha exekúcia. Súd je potom podľa § 228 ods. 1 CSP v spojení s § 41 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z. povinný rešpektovať tento rozsudok rovnako ako rozsudok všeobecného súdu, čo znamená, že aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej i pre civilné sporové konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, na základe ktorých rozhodcovský súd konal a vydal rozsudok na plnenie vyplývajúce z tej istej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Tento právny záver je opodstatnený vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, pretože iba platná rozhodcovská zmluva zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi sporiacimi sa stranami. K preskúmaniu otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy môže všeobecný súd pristúpiť v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktoré ale v súdnej veci neprebehlo, keďže žalobca zostal v tomto smere nečinný. Odvolací súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie zastáva názor, že zákonnú úpravu zákona č. 335/2014 Z. z. týkajúcu sa žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku nemožno suplovať alebo obchádzať žalobou o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, v ktorej ide o spor medzi tými istými stranami sporu (hoci v opačnom procesnom postavení), z toho istého skutku - na tom istom skutkovom základe, z toho istého zmluvného vzťahu (teda zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500081959 zo dňa 25.09.2014), ktorý skutkový dej už bol právne kvalifikovaný v právoplatnom rozhodcovskom rozsudku. Keďže daný rozhodcovský rozsudok o žalobe na plnenie obsahuje riešenie otázky existencie právneho vzťahu s tým, že týmto rozhodcovským rozsudkom sa rozhodlo o povinnosti žalobcu plniť z tohto vzťahu žalovanému, žalobca sa nemôže žalobou domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti tej istej zmluvy o úvere, zhojiť to, čo nedosiahol v predchádzajúcom spore o plnenie, bez ohľadu na relevantnosť dôvodov jeho žaloby. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je totiž daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne, neúplne alebo inak. Pokiaľ žalobca poukazoval na množstvo rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, je nutné uviesť, že ním uvádzané rozhodnutia predstavujú staršie rozhodnutia, vychádzajúce z právnej úpravy rozhodcovského konania účinnej do 31.12.2014 (zákon č. 244/2002 Z. z.), resp. sa týkajú otázok vo veci samej a nie posúdenia prekážky rozhodnutej veci, čo však v danom prípade nie je relevantné, keďže pre prekážku veci rozhodnutej bolo potrebné konanie v časti o určenie právnych skutočností zastaviť a nie je ďalej potrebné sa zaoberať náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere a teda tým, či je úver bezúročný a bez poplatkov v dôsledku absencie niektorej zo zákonom predpísanej náležitosti. Zákonom

ustanovené dôvody žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku sú dôvody hmotnoprávneho ako i procesnoprávneho charakteru, osobitne významné sú dôvody hmotnoprávneho charakteru naznačujúce závažné porušenia práv spotrebiteľov, či už titulom porušenia tohto zákona alebo osobitných predpisov určených na ochranu práv spotrebiteľa. Žalobca bol účastníkom spotrebiteľského rozhodcovského konania podľa zákona č. 335/5014 Z. z., avšak v uvedenom rozhodcovskom konaní bol pasívny. Po doručení rozhodcovského rozsudku mohol podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v lehote 3 mesiacov odo dňa doručenia, o čom bol poučený, avšak tak nepostupoval. Platnosť rozhodcovskej doložky, resp. neprijateľnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom, môže byť podľa názoru odvolacieho súdu skúmaná v rámci posudzovania existencie vykonateľného exekučného titulu v exekučnom konaní; prípadne v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 45 a nasl. zák. č. 335/2014 Z. z. V rámci exekučného konania bola platnosť rozhodcovskej doložky skúmaná na návrh žalobcu na zastavenie exekúcie, pričom jeho námietky akceptované neboli. Vo vzťahu k určeniu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy predstavujú aj rozhodnutia exekučného súdu o zamietnutí návrhov žalobcu (v pozícii povinného) na zastavenie exekúcie prekážku veci rozhodnutej.

16. Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal všetkými jeho námietkami, odvolací súd k tomu uvádza, že povinnosťou súdu je vysporiadať sa nie so všetkými námietkami strany sporu, ale len s tými, ktoré majú relevantný význam pre rozhodnutie. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že rozhodcovský rozsudok tvorí prekážku rozsúdenej veci pre určovaciu časť žaloby, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné konanie v tejto časti zastaviť (ktorý záver je správny), nie je potrebné, hospodárne a účelné zaoberať sa námietkami týkajúcimi sa samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, jej náležitosti a podobne.

17. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu o odklone od ustálenej súdnej praxe odvolací súd poukazuje na to, že vyššie popísané právne závery sú plne v zhode aj s aktuálnou súdnou praxou v obdobných veciach, zohľadňujúc novšiu právnu úpravu spotrebiteľského rozhodcovského konania (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 8CoCsp/8/2020 zo dňa 24.06.2020, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/91/2019 zo dňa 27.02.2020).

18. Pokiaľ sa žalobca domáhal zaplata prumeraného finančného zadostučinenia, tak v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa má právo na prumerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá, iba ten spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa treba rozumieť konkrétne žalovateľné právo, teda nárok, ktorý vyplýva z porušenia práv na ochranu spotrebiteľov, resp. z porušenia povinností určených na ochranu spotrebiteľov dodávateľmi. Právo na prumerané zadostučinenie vzniká na základe právnej skutočnosti, ktorou je zákon o ochrane spotrebiteľa, konkrétne ustanovenie § 3 ods. 5, ak sú ale splnené podmienky stanovené zákonom a týmito podmienkami sú, že 1) spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní na súde porušenie práv a povinností určených ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi na jeho ochranu proti porušiteľovi a 2) je úspešný. Kým tieto podmienky nie sú splnené, žiadne právo, žalovateľný nárok na prumerané finančné zadostučinenie nie je. Žalobca si síce v tomto konaní uplatnil porušenie práv a povinností ustanovených osobitným predpisom, avšak nebol úspešný, v dôsledku čoho súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu v časti o zaplata prumeraného finančného zadostučinenia zamietol. Odvolací súd sa však nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodnutie súdu v konaní, v ktorom spotrebiteľ ako žalobca uplatnil na súde porušenie práv a povinností proti porušiteľovi a bol úspešný, musí byť právoplatné, pokiaľ spotrebiteľ toto právo uplatňuje v rovnakom konaní ako finančné zadostučinenie. Pre úspešné uplatnenie nároku na prumerané finančné zadostučinenie zákon o ochrane spotrebiteľa vyžaduje splnenie tej podmienky, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Túto podmienku žalobca splní aj vtedy, keď si v tom istom konaní úspešne uplatní porušenie práv a povinností a aj finančné zadostučinenie. Aj ten postup, že sú oba nároky uplatnené v jednom konaní, je podľa názoru odvolacieho súdu možný, keď zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by v prípade nároku na finančné zadostučinenie malo ísť až o následné konanie, t. j. o konanie nadväzujúce na konanie, v ktorom bolo právoplatne rozhodnuté o porušení práva spotrebiteľa alebo povinnosti zo strany dodávateľa, resp. o nároku spotrebiteľa z týchto dôvodov. Naopak, pokiaľ žalobca tvrdí, že došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, a preto si uplatňuje finančné zadostučinenie, v prípade úspechu

mu toto bude priznané (za preukázania všetkých rozhodujúcich podmienok) a v prípade nepreukázania tvrdeného porušenia, teda neúspechu spotrebiteľa, musí byť zákonite aj tento nárok zamietnutý, ako to bolo aj v tomto prípade. K tomuto záveru dospel už Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 14Co/106/2018 zo dňa 11.06.2019 a s týmto právnym záverom sa stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení 9Cdo/15/2020 zo dňa 10.11.2020 a doplnil, že tento záver pri riešení tejto procesnej otázky je aj v súlade aj s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového konania. Uvedený, nie úplne správny názor súdu prvej inštancie však nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, a ani na záver, že žalobca nesplnil podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinnosti či už v inom, alebo v tomto konaní.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný. Odvolací súd preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).